Ч. 147 (11.488). Львів, пятниця 5. липня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
" Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

На перехресті.

Львів, 4. липня 1929.

Закарпатська Україна, офіційно: Підкарпатська Русь — творить незвичайно цікаве перехрестя в середущій Европі. Через цей територіяльний язик чехословацької республики Прага єднається з Букарештом для втримання тріянонського трактату. В цьому випадку Закарпаття творить спряжку на одному рамени малої антанти. Одночасно Закарпатську Україну перетинає лінія, що йде з Варшави до Будапешту, а звідсіля до Риму. Мадярська преса заповідає, що саме з цеї країни почнеться ревізія тріянонського трактату в користь Мадярщини.

Перехрещуються тут не тільки лінії великої світової політики, але й культурні впливи на ґрунті дівичої відсталости Закарпаття. В першу чергу впливи віроісповідно-релігійні, а опісля світоглядово-орієнтаційні і розвитково-культурні. У передвоєнних часах закарпатське унійтство було знаряддям мадяризації. Проти нього російсько-націоналістичні кола вщіплювали й підтримували православя, чого епільогом був відомий процес у Мармарошському Сиготі. Після війни наставлення обох релігійно-віроісповідних напрямків почало мінятися. З усуненням мадяра еп. Паппа почалася реґенерація унії під впливом галицького греко-католицького центра. Одночасно в умовах чехословацької дійсности поширилася православна пропаганда під впливами російської еміґрації в Чехословаччині і Югославії. І знову Закарпаття творить в релігійно-віроісповідній ділянці перехрестя між Львовом з одного боку і Прагою (осідок російсько-православного епископа), Білгородом і Софією (де є більші скупчення російської еміґрації). Під культурним оглядом перехрещуються на Закарпатті впливи українські і російські, чеські і мадярські. Українські впливи базуються на народній основі, що правда — скаліченій довговіковими чужинними експериментами і висловлюються національно-народницькими угрупованнями від християнсько-народніх через соціял-демократів до комуністів. Російські впливи творять конґльомерат з передвоєнного православного русофільства, імпортованого галицько-еміґраційного русофільства, впливів російської еміґрації з пошуканкою територіяльної опори, традиційного чеського русофільства і своєрідного мадяронсько-русофільського автохтонства. Чеські впливи спираються на адміністрації і політичних партіях, які є тільки льокальними філіями великих чеських партій. Вони прожолобили собі річище у всіх закарпатських відтінках: русофільських й українофільських, маючи своє окреме завдання: повільну чехізацію. Вкінці мадярські впливи базуються на 100-тисячній змадяризованій жидівській масі, яка помалу чехізується, на мадярській національній меншости, на консерватизмі і відсталости автохтонів і на всьому тому, що майже напротязі тисячеліття проникало на цей скравок української землі.

В самову закарпатському громадянстві перехрещуються три напрямки: українсько-народницький, русофільсько-російський і автохтонський. Цей останній розділюється на дві відноги: русофільсько-мадяронський (куртяківці) та безобличво-аграрницький, який маятникує між впливами чеськими, українсько-народницькими і русофільськими.

Так у найзагальнішому зарисі представляється пооране перехрестними впливами обличчя тієї маленької, історією позабутої, великими національно-відродженськими рухами поминеної країни, яка — гола і боса — вийшла на широкий шлях післявоєнного життя. Нашим Закарпаттям цікавляться всі сусіди. Цікавиться ним і Польща. Так напр. „славянофільське" й одночасно фашистівське „Слово Польске", в статті „З карпаторуських проблем" поверховно розглянувши мозаїку впливів у країні, пише:

„В будуччині істнують три можливости. Якщо край отримає російську закраску, то це створить трудноші для самої Чехословаччини. На випадок дальших спроб українізації — **Польща сама мусіла би застановитися, чи може і за тією границею терпіти щось, що ґенетично „made in Germany"**. В обох тих випадках може на тій точці розсипатися тріянонський трактат. Зате — якщо витвориться тут, на Підкарпатській Руси, середовище відрубної місцевої руської культури, звязане з чехами і словаками на зразок співжиття народів у Швайцарії — то можна мати надію, що мир буде втриманий".

Як бачимо, то польські санаційні фашисти хотілиб і поза межами польської держави перевести „санацію" на закарпатському скравку нашої національної території. Вони пропаґують племінно-етноґрафічний реґіоналізм, що в принціпі, хоч не в практиці, покривається із закарпатським автохтонством. Що більше! Вони навіть підтримують швайцарське співжиття народів, але поза межами Польщі. Вкінці вони моглиб іще стерпіти російську закраску Закарпаття (мовляв, трудноші з того можуть повстати тільки для самої Чехословаччини), але на випадок дальшої українізації, себто природного розвитку народницького руху, погрожують польською інтервенцією.

Та це не важне. Покищо можемо спокійно перейти мимо погроз польського фашизму. Чи вони схочуть і будуть терпіти розвиток українсько-народницького руху, про це нас голова не болить. Важне що інше, а саме, що проти відродженського руху наших закарпатських братів виступають обєднані сили наших противників і ворогів: автохтонсько-мадяронська півінтеліґенція, мадярони і російська еміґрація, православя, консерватизм і культурна відсталість, мадяри, чехи, словаки і поляки. І не вважаючи на концентрацію всіх тих супротивних сил річище українсько-народницького руху пливе все глибше, розливається все ширше, поборюючи безчисленні перепони.

Боротьбу двох основних національно-культурних напрямків обсервували ми недавно на учительському зїзді в Ужгороді. Після того обєднані під прапором „общества ім. Духновича" русофіли й автохтоно-мадярони демонстрували свою силу в столиці Закарпатської України. Тепер приходить черга на маніфестацію сили молодого народницького руху, який висловлюватиме зїзд молодого учительства Закарпаття в дні 6. ц. м. та зїзд народницької молоді в дні 7. ц. м.

В програмі зїзду молодого учительства всіх шкіл поруч професійних справ зустрічаємо й такі, що мають широке загально-національне значіння, як реферати про національне виховання і школу та про працю вчителя між народом. Також у програмі зїзду народницької молоді маємо реферати загально-національного значіння, як: культурно-національний огляд Підкарпатської Руси, завдання жінки в національному житті та студенти і національне відродження.

Народницько-відродженський рух, який в перших післявоєнних літах можна було, у відношенні до нечисленної здеморалізованої інтеліґенції, вважати рухом „імпортованим", сьогодні — після „прочищення" Закарпаття із галицько-української еміґрації і деякого заломання — стоїть вже власними силами. Він уже перейшов Рубікон і мусить йти побідно вперед. Ясно, що зі старшої, консервативної, культурно-відсталої, національно-злезорієнтованої генерації він мусить зрезиґнувати, звертаючи головну увагу на підростаюче інтеліґентське покоління і на маси. Маніфестаційні зїзди в днях 6. і 7. ц. м. виявлять, наскільки той рух захопив молоде покоління, наскільки він став масовим.

Ані на одну хвилю не допускаємо сумнівів щодо побідного походу того руху. Віримо непохитно, що він побідить скорше чи пізніше, бо побідити мусить. А його побіда буде одночасно перекресленням всіх тих перехрестних стежок, якими ходять чужинні впливи як по пустині. Тільки народницький напрямок може виповнити культурну порожнечу, зліквідувати відсталість і двигнути цю частину українського народу на вищий щабель розвитку.

Хто завинив війну?

Німеччина при закінченню світової війни мусіла просити о перемиря на основі 14 пунктів Вільсона, який урочисто ґарантував Німеччині справедливий мир. Та вийшло інакше. Німеччина не лише не одержала справедливого мира, але в Версаю її спробували змусити признати себе одинокою виновницею світової війни. На основі цього обвинувачення, яке довгий час з завзяттям ширила й пропаґувала преса антанти, Німеччина протягом ряду років була нібн виключена з товариства культурних націй світа. Пригадайте собі, що цілий ряд років по війні німців не запрошувано на жадні інтернаціональні наукові й інші зїзди. Так само не допущено її також до Ліґи Націй.

Така злобна й несправедлива політика у відношенні до великої нації, до того одної з найкультурніших на світі, на довгий ряд років після війни затроювала атмосферу інтернаціональних зносин і наробила величезної шкоди в першій мірі самим державам антанти. Кожному неупередженому було ясно, що війну викликала не сама Німеччина, а весь світовий капіталістичний лад з його імперіялістичною політикою економічного підбиття ріжних областей та ринків, з його страшними зброєннями, величезними сталими арміями та воєнними фльотами, з його системою таємних військових союзів і т. д.

Зрозуміло, що побита у війні Німеччина мусіла як найзавзятіше боронитися проти цього негідного продовжування війни в области моральній проти цеї страшної клевети, киненої на весь німецький нарід. Тому вона опублікувала в 60 величезних томах весь свій тайний архів міністерства закордонних справ від 1871 р. аж до 1914 р. і закликала інші держави зробити те саме, щоби з документів можна було побачити, що не вона одна завинила війну. Та крім Радянського Союзу ще й досі жадна інша велика держава досі не схотіла опублікувати своїх тайних дипльоматичних архівів або дати до них доступ ученим дослідникам. Весь світ бачив, що у Версаю зроблено зі славетних 14 пунктів Вільсона. Бачить він також, що вийшло з „війни для знищення пруського мілітаризму" — всі держави за винятком побіджених узброєні тепер далеко більше, ніж „мілітаристична" Німеччина перед війною і зброяться далі. Такі „пацифісти" й поборники прав національностей, як Масарик, тепер отверто угрунтовують право чеської держави панувати над міліонами національних меншостей і отверто проголошують, що для вдержання „мира" треба мати якнайкраще військо, а також якнайкраще узброєння. Про інші держави ми й не згадуємо.

Так цілий ряд наочних фактів життя руйнував антантську леґенду про те, що війна з її боку велася лише для оборони проти „мілітаристичної" Німеччини та її забаганок підбити собі весь світ. Останніми роками, особливо від часу, коли Німеччина вступила до Ліґи Націй, обвинувачення проти неї, що вона одинока є виновницею війни, значно стратили на силі. Одначе їх досі використовують проти Німеччини. Тому не диво, що німецький нарід використав нагоду десятої річниці підписання версайського договору, щоби одноодушно висловити ще раз свій протест та обурення проти цієї клевети.

Тут ми пригадуємо, що німецький уряд вже 22. липня 1919 р. видав заяву такого змісту: „Уряд німецької республики готовий підписати мировий договір, але не признає того, що німецький нарід є виновником війни, і не перебирає на себе зобовязання до видачі винних на основі артикулів 227 до 230 мирового договору".

Після цього німецькі державні мужі багато разів висловлювалися в цій справі. Наприклад

президент нім. республики Гінденбурґ у своїй промові під Таненберґом 18. жовтня 1927 р. сказав: „Весь німецький нарід в усіх своїх верствах однодушно відкидає обвинувачення, що Німеччина завинила цю найбільшу з усіх війн. Вона кожної хвилі готова довести це перед безпартійними суддями". А Штреземан в одній із своїх промов заявив 25. жовтня 1923 р.: „Недавно нам французький президент міністрів говорив про напад Німеччини на Францію й цим угрунтовував своє недовіря також до теперішньої Німеччини. Тут міститься повторення давнього закиду, що лише Німеччина завинила світову війну. Я з усією рішучістю відкидаю цю брехню. Німеччина заявила, що готова передати на інтернаціональний суд розгляд справи, як повстала війна. Вона опублікувала всі свої акти".

Серед державних мужів антанти досі знайшовся лише один чесний чоловік, який отверто сказав правду бодай про свою власну державу, це Беніто Муссоліні. Він у 1926 р. в одній із своїх промов сказав: „Італійський нарід не був змушений до війни несподіваним нападом. Італійський нарід свідомо бажав війни; тому вона була спонтанним актом його свідомої волі". А всі інші державні мужі антанти воліли наслідувати випробувану тактику: „лови злодія".

Польська і московська наука для українських православних священиків.

Про студію православної теольоґії у Варшаві.

Православний теольоґічний факультет у варшавському університеті це, як кажуть москалі, „особая статья" у житті православної церкви в Польщі. Але це „статья" така цікава і така яскрава, що поминути її при описі цих церковно-православних відносин цілком неможливо. Навпаки: ніяка інша ділянка церковно-православного „фронту" не виявляє так маркантно всі його *куріоза*, всю аномалію церковно-православного життя у Польщі, як саме цей нещасний факультет. Отже: „самодержавний" режім митрополита Діонизія, і чорносотенний дух та настрої „вихователів", і тактика „недобачування" та нібито „невмішування у церковні (?) справи" міністерства віроісповідань, і врешті якась дивна мягкість, апатія чи залякaність українських т. зв. церковників, — усе те ви найдете на прикладі православного теольоґічного факультету у Варшаві. Присвятили ми в останньому часі низку статтей „відверненій сторінці медалі" православної церкви в Польщі, присвятім нині дрібку уваги й отому дивоглядові, що фіґурує під офіціяльною назвою „студія православної теольоґії варшавського університету".

Біля засвування окремого православного теольоґічного факультету при варшавському університеті заходився ще пок. митрополит Юрій. Однак фактично істнує факультет щойно від лютого 1925 року, а його статут формально затверджено аж в липні 1926 р. Першим деканом цього факультету був митрополит Діонизій — і є ним таки і по нинішній день! Ось вам і перша аномалія: православний теольоґічний факультет нібя як кожний інший університетський факультет має свою автономію, свою професорську раду й виборний демократичний устрій, та в другого боку мабуть ні на одному факультеті у світі немає „хронічного" декана, якого *признає сенат університету* а не вибирає професорська рада, який тому фактично є у свойому факультеті автократичним володарем і який на ділі — професорської ради не признає, просто її не скликаючи!... Коли пригадаємо, що цей декан факультету є одночасно управляючим епископом двох дієцезій (волинської і варшавської), головою цілої (православної) церкви та займає на факультеті що-року іншу професорську катедру — то вправді одночасне займання усіх таких ріжнородних посад і почестей може і свідчить про ґеніяльність тієї людини, але — очевидно — мусить на кожній окремій ділянці тої preширокої діяльности і на всіх них разом відбиватися жахливо: у неменшій мірі відчуває це на собі й православний теольоґічний факультет.

Бо яке-то може бути „урядування" такого декана? А може технічні функції виконує за нього заступник? Ні — заступника декана на теольоґ. факультеті взагалі нема. Саме кілька днів тому сенат варш. університету знову „призначив" митр. Діонизія деканом, — уже 5-тий рік! Міністерство це толерує.

Покищо занятих є на факультеті сім професорських катедр. Склад професорів по національности: 1) москалі: митр. Діонизій, Арсенієв Зизикін і Кисілевський (буковинський москвофіл), та два лектори москалі — Давидович і Кулаков; 2) українці: Огієнко, Біднов і Лотоцький та лектор Зайцев; 3) білорусин: лектор Станкевич. (Для інформації: проф. І. Огієнко викладає церковнословянську мову та палеоґрафію, проф. О. Лотоцький історію славянських церков і церкви румунської, проф. В. Біднов загальну церковну історію і літурґіку). *Виклади ведуться по-польськи і московськи!* І так: митр. Діонизій, Арсенієв, Давидович і Зизикін викладають московською мовою, Кулаков і Кисілевський та *всі українські професори змушені викладати мовою польською;* лише до часу вивчення польської мови дозволено двом українцям частинно користуватися на викладах мовою українською. Отже виходить, що українські теольоґи, які мають стати українськими священиками серед українського населення, дістають вищу духовну освіту в польській і московській мові! На якусь злобну насмішку над отими вихованками правосл. теольоґ. факультету й над цілою православною церквою у Польщі подобає факт, що православні питомці слухають нпр. історію української православної церкви від українського професора — по польськи, а знову голова теперішньої української церкви в Польщі викладає теольоґічні науки — по московськи!

Це вже дивогляд, що православних священиків виховують у Варшаві, центрі католицького краю та чужонаціонального середовища. Але вчитися у Варшаві не лише по польськи, але й по московськи, це дійсно неабияка ідея!

Вчиться на факультеті понад двієсті студентів, з того три четвертини українців, одна четвертина москалів. Богато з них уже висвячено: але чимало було між ними й таких, які вже *були* священиками: так напр. Туберовов у просторій статті п. н. „На православном богословском факультете" („За Свободу з 6. II. ц. р.) обурювався на митрополичу „деканатську" політику: „пора забути, що богословський факультет істнує лише на те, щоби давати дипльоми й наукові богословські ступені б. вільним слухачам (духовної) семинарії, *галицьким діяконам або монахам у мітрах*, які вже скінчили школу пастирства". Пригадуємо собі теж замітку з тієї-же „За Свободу" з літа мин. року, що один студент III. курсу православного богословського факультету якийсь ієродіякон Озеров був „рукоположен в стан іеромонаха" та висланий до — *Галичини*, де нібито „замало" православних священиків! Приймання на університетський теольоґічний факультет висвячених уже священиків і потім підчас студій підвищування їх у духовному ступені та відсилання назад на пастирську службу—це справді особлива політика.

Та найбільше „специфікум" варшавської православної теольоґічної студії, це її чорносотенний дух, який виявляється головно в нагінці на українських богословів. Ця нагінка йде передовсім у мурах *інтернату* для богословів, що істнує при студії та підлягає, як найвищій інстанції також — митрополитові Діонизієві. При кінці мин. року відносини в інтернаті дійшли до того, що 85 богословів подало митрополитові Діонизієві й професорській колеґії широку петицію-скаргу, в якій підкреслювано „свідоме й умисне підсичування і підтримування національного антаґонізму серед студентів управою інтернату". Були там і такі скарги, як на середневічний касарняний режім, протекційна система, цілий апарат шпіонажі серед студентів, грошеві махінації з усякими студентськими оплатами і т. д., словом, чудові докази виховавчих здібностей. Не дивниця: „вихователем" інтернату був ґаспадін Кулаков, колишній „воспитатель" російської *кадетської* школи! Наслідки тої петиції були такі, що митрополит замісць скликати професорську колеґію та розпорядити слідство, передав петицію — управі інтернату, котра в свою чергу всіх, що підписали петицію, позбавила допомог та стипендій, 7 студентів з місця викинула, 14 перевела до філій інтернату, богословам зпоза інтернату (себто викиненим) зачинила доступ до бібліотеки (власности університету) та завела в самому інтернаті ще кращий режім! Серед звільнених і покараних були майже всі українці! Коли додамо, що православні богослови, це діти здебільша дуже бідних батьків і тому вони цілком залежні від стипендій і допомог, та що цими стипендіями відає виключно митр. Діонизій (професорської ради не допускає він до найменшого впливу на роздачу стипендій), а всілякими допомогами відає чорно-

---

ДАМЯН ГОРНЯТКЕВИЧ.

Печери в Кривчу.

(Продовження.)

Перекопали ми першу частину шийки й за кожним разом, коли лише глина краще піддавалася при вибиранні, нам здавалося, що вже доходимо до кінця. Нічого дивного, що час до часу доходив із підземелля вдоволений відгомін голосу, що заповідав близьке осягнення нашої мети. Цей бадьорий настрій був вельми пожаданий там у низу, бо робота таки добре мучила. Біля пятої години пополудні вдалося нам усунути глину з вужчої части хідника, який в цьому місці поширювався бодай настільки, що можна було копати сидячи. Ми не кидали свойого діла навіть тоді, коли сумерк окутав подільську землю. Врешті прийшла остання зміна стійки й черга сходити в яму прийшла на нашого „дзекана". Небавком ми почули його „милозвучний" голос, що питав, котра година. Було пів до осьмої. Знова дався чути звук із долини — тим разом спеціяльно дзвінкий і радісний: „То за пів години будемо в печерах!"

Безмежна радість огорнула нас і праця пішла з іще більшим завзяттям. Та минуло не пів, а ціла година, одначе нам все таки не судилося ще побачити печер. Виявилося опісля, що в ширшій части шийки показався гейби темний отвір у глибині й це навело п. Назаревича на здогад, що ми скоро завершимо нашу роботу. Одначе при дальшому розкопуванні він побачив свою помилку: верства землі не тільки не кінчилася в цьому місці, але в іще більше збитій масі виступала в другій половині хідника.

Змучені й розчаровані, ми рішилися вертати домів. Продовження праці могли ми вести щойно на третій день, бо слідуючої днини припадало подвійне свято: неділя й Воздвиження Ч. Хреста. Ми використали ту перерву практично настільки, що виїхали до сусідньої Ермаківки й запросили до співучасти в нашій акції студ. техн. п. Волошина.

На третій день вранці ціла наша громада пішла знова над печеру. П. Волошин виявив себе гідним покладаних на нього надій і в ньому ми зискали доброго помічника. Він закріпив перше всього деревляними підпорами яму, щоби з гори не обсипувалася глина, а відтак уже за його вказівками ми вернули до перекопування шийки. Виринуло тоді одно питання: чи не годилосяб поширити цей вузенький хідник, щоби зручніше можна було дістатися через нього в глибину? Одначе таке завдання нелегко прийшлосяб нам здійснити, бо стіни шийки творили кріпкі маси хрустального ґіпсу й кальциту, які були за тверді на те, щоб їх розбивати ручно, та ще в такій тісноті. В очікуванні на успіх наших змагань, ми працювали цілий день, зупиняючись ледви на хвилю біля полудня. На переміну — принятим способом — кожний з нас сходив у низ, де ждала його найтяжча робота. Там треба було дальше лежати підчас копання, бо скупість місця вязала свободу рухів. Ведро з вибраною землею ми мусіли тепер пересувати поверх себе і щойно так подавали найближчому сусідові до висипування. Та все таки кожний з нас ішов радо туди в надії, що він перший буде мати щастя осягнути спільну нам мету. Наш запал не остудив навіть дощ, який під вечір став падати. Праця на горі була також трудна наслідком слоти, бо глина під ногами швидко змішалася в клейке болото й висипуючий землю мусів тепер добре уважати, щоб не поховзнутися й не впасти в глибокий яр. Але успіх вдалося нам осягнути: нарешті виринув темний отвір до найближчої комори. Одначе ямка ця була така мала, що вигляд її відбирав нам надію на можливість входу до печер тої самої днини. При тому студінь щораз більше дошкулювала й ми рішилися перервати своє діло до другої днини. Годинник показував тоді осьму годину.

Найближчого дня зраня ми явилися всі точно на стійці. Нашу ціль ще й тепер нелегко було осягнути: серед чималих зусиль вдалося нам прочистити шийку щойно біля полудня. Вид її переймав би напевно жахом усіх тих, що їх природа наділила повнішою формою в значінні фізичному. Довжина шийки рівнялася приблизно глибині входової ями, але трудність у переході крізь неї полягала в тому, що задля великої тісноти кожний прогульковець мусів лежачи всуватись туди на ліктях. Врешті при самому вході до першої комори торчали з двох сторін плоскі камінюки, біля яких треба було лише боком повзти.

І так ми увійшли до відкритої комори. Та вона виявляла собою картину крайнього знищення. Долом була вся засипана сухою глиною, а зпоміж неї виставали останки напів перегнилих деревляних підпор. Але ніде не виринав хочби найменший слід дальшого хідника! Отся комора виглядала так, начеб тут і кінчилася ціла печера...

Зражені тим, що ми побачили, ми навіть не знали, де шукати отвору до сусідньої части підземелля. Не лишалося нічого іншого, як прикликати тих місцевих селян, що ходили до печер ще з пок. Ґутковським, і їх спитати про раду. Двох селян прийшло незабаром на гору й показали нам приблизний напрям, але серед тої справжньої руїни й вони самі не орієнтувалися добре. З уваги на те треба було щойно залізною шта-

сотенна управа інтернату — тоді прозуміємо поведення богослова, коли він — українець і людина з характером! Стався врешті такий скандал, що посол П. Васильчук і і. посли з Українського Клюбу зголосили в справі відносин в інтернаті інтерпеляцію до міністра освіти. До кінця сесії відповідь на інтерпеляцію не прийшла а після закінчення сесії інтерпеляція автоматично „зигасла". Всеж наслідком інтерпеляції міністерство таки зарядило слідство і директора та „вихователя" інтернату, чорносотенців Карвовського і Кузакова, звільнено. Хто буде їх наслідником і чи основно зміняться в інтернаті відносини у найбл. академічному році, ще не відомо.

За істнування таких відносин на теольоґічному православному факультеті та у звязаному з ним інтернаті у великій мірі поносять вину українські професори того факультету. Є їх будь-що-будь (разом з лектором) чотири особи, а при всіх 11-ти вчителських силах факультету, це вже не така нікчемна меншість, аби її голос абсолютно нічого у справах факультетських не значив. Коли того голосу не хотять слухати, то це ще один арґумент на потребу голос свій постійно й уперто в усіх справах підносити і чим довше його не слухають, тим рішучіші заходи вживати, аби його слухали! Бо за „самодержавний" режім на факультеті та його чорносотенний дух є не лише відповідальний митр. Діонизій чи якийсь б. вихователь російських кадетів, але й кожний окремий член із професорського складу того факультету. Коли і як, де і перед ким українські професори протестували? Що в останньому році зробили, щоби усунути зло? Коли-ж мовчали, то як назвати цю мовчанку?! Та й по правді: яка користь із педагогічної співпраці *українських* професорів у якійнебудь вищій школі, коли *характер* тої школи є *протиукраїнський* і коли та школа дальше має тенденцію виховувати — обрусителів українського народу?!

І. К-н.

З пластового життя.

II. Табор Новиків.

Отсим шляхом повідомляємо ВП. Батьків і пластові відділи, що з уваги на численні зголошення до Табору Новиків у Підлютім ми мусіли приступити до зорганізування другого Табору Новиків, який відбудеться від 15. липня до 15. серпня ц. р. у Підгородцях коло Урича, 11 км. від залізничої стації Борислав. Команду Табору обнимає дир. гімн. д-р Н. Гірняк, тепер Озірна, почта в місці. Оплата виносить 50 зол. Зголошення разом з першою ратою у висоті 10 зол. слати на руки команданта або В. П. К., Львів, вул. Бляхарська ч. 11, де можна дістати також ближчі інформації. Збірка 14. липня у Львові на стації в год. 6-ій рано або в Бориславі на стації в год. 11-ій рано. Автобус і підводи замовлені.

Табор міститься в гарнім, здоровім підкарпатськім селі. Лікарська опіка запевнена. Поміщення вигідні під дахом. Харч здоровий, денно пять разів. Виряд для новика, як у першім таборі, список на бажання висилаємо.

Верховна Пластова Команда.

бою довбати на всі сторони в пошукуванні за дальшою дорогою. Побачивши при тому, що ми маємо ледви частину роботи за собою, бо друга часть — а може й більше — ще жде на нас, „рада пятьох" рішилася перервати на 2 дні цілу акцію і за той час побільшити число робітників та постаратися про необхідне знаряддя. На поміч селян не можна було рахувати, бо всі вони заняті були осінніми роботами в полі й не могли працювати з нами. П. Волошин обовязався винайти добровольців із кругів своїх товаришів, які точно за два дні мали ставитися в Кривчу.

Вертаючи з гори, ми йшли з мужиками, котрі, як я згадав, часто ходили до печер ще з інж. Ґутковським. Наші інформатори росказували нам, що тісний перехід тягнеться ще й далі від цеї першої комори, аж врешті веде до величезної начебто салі, де можна хочби й „чвіркою коней завернути". В поодиноких місцях виростають окремо або цілими ґрупами сталяктити і сталягміти завгрубшки 1 м. Найкращі комори Ґутковський назвав іменами українських гетьманів, поетів і діячів, є там між іншими: терем Богдана Хмельницького, Шевченка, то-що. Дальше є прекрасна печера: її стіни творять незвичайно ніжні складки ґіпсу, на якому вилискуються наче бриляпти великі кусники гірського хрусталю; саме тому наш відкривець назвав те місце: „дівич-серпанок". Оповідання селян розбуджувало в нас тим більшу жадобу довершити це діло, до чого ми взялися так відрухово. Тепер залишалося лише одно: вертати якнайскоріше й кінчити працю.

(Продовження буде.)

Наслідки процесу.

Справа б. міністра Чеховича причиною розвязання сойму?

У вчорашньому числі подали ми вістку, яка телефонічно наспіла з Варшави, про замір соймових польських опозиційних клюбів використати відоме оречення Державного Трибуналу як приключку до вимоги скликання надзвичайної соймової сесії (у вересні), котра займилася би мериторичною оцінкою видаткованих поза бюджетом 1927/8 р. 566 міліонів золотих. У цій вістці казалося теж, що санаційні кола є того погляду, що у відповідь на само домагання скликання такої сесії послідує негайне розвязання сойму.

Виходить, що правильне було наше твердження, що найбільш суттєвим значінням минулого процесу перед Державним Трибуналом, це загострення політичних відносин у Польщі, яке виявляється у доведенні до найвищого ступня старого конфлікту поміж соймом та урядом. Нині йде завзята борня на сторінках преси обох таборів, чи соломонове оречення Державного Трибуналу має означати похоронення цілої тої немилої справи, чи навпаки, дає воно товчок до дальшого воювання за суть державної влади — господарювання державними грішми. Оречення трибуналу далі є на всі боки перевертуване, далі є кожна буква й кожна протинка аналізована, по обох боках виступають „специ" правники, які дошукуються „правдивої" інтенції оречення, усіх задніх і скритих думок Державного Трибуналу і т. д. і т. д. Однак на практиці питання зводиться, як сказано, до того: чи сойм задовольниться своєю теоретичною побідою (підтвердження його законодатних і контрольних прав в обсягу бюджетової політики) чи схоче практично це право приноровити як стій до бюджетів мін. Чеховича з 1927/8 рік. Ясно, що коли соймові обвинувателі схотіли би розглядати мериторично видатковані п. Чеховичем і досіль ще незатверджені суми під кутом нового матеріялу для дальшої розправи перед Держ. Трибуналом, розправи, яка ще не закінчена, а лише припинена до часу, коли цей новий матеріял із сойму напливе, — то така тактика сойму не може не зустрінути на найбільш енерґійний спротив уряду. Бо вона означала би не тільки подрібну *дебату над переведеними виборами* (8 міліонів надзвичайного диспозиційного фонду президії ради міністрів), але й продовження процесу, який є будь-що-будь світовим скандалом.

Тому-то санаційна преса оперує головно арґументом, що закон не дозволяє змінювати акту обвинувачення, а старий акт обвинувачення є ореченням трибуналу анульований, бо переносить справу в цілком іншу площину, ніж та, на якій він спирався. Ось тому, мовляв, для відновлення процесу потрібна є нова ухвала сойму про поставлення б. міністра Чеховича перед Державний Трибунал. Але навіть і при такому розумуванні, санаційний табор є свідомий, що соймова опозиція справи не покличе. Пише це виразно „Глос Правди", який допускає можливість „найдальше йдучого партійного засліплення", при якому лише „мусіла би прийти далеко йдуча редукція і зміна обвинувачення". Тому то краківський „*Час*" приходить до висновку: „в кожному разі ще цілий ряд найближчих місяців ця справа буде вагоїти на всіх інших, богато важніших справах".

Яке в цій справі конкретне становище парляментарного клюбу ППС, — не теоретичне, але реально-політичне, — цього покищо невідомо. Зате ендеція не залишає жадних сумнівів, що вона використовуватиме справу Чеховича далі, як таран проти уряду, примушуючи його або абдикувати (у що чейже ніхто не повірить!) або — розвязати сойм. „Ґазета Варшавска" з 3. ц. м. у передовиці п. н. „Консеквенції" пише виразно: „По думці рішення Державного Трибуналу спершу комісія (сойму), а потім повний сойм займеться мериторичним розглядом бюджетових переступлень за 192/8 рік". І кінчає свої виводи: „Коли ми писали в третьому дні розправи, що епільоґ розіграється в осені, то ми передбачували правильно і правильно інформували опінію".

І ми це признаємо, бо тримаємося того самого погляду.

Розправа пос. Уліца.

Боронить пос. Ліберман.

Розправа проти дир. Фольксбунду, б. посла шлеського сойму Уліца, відбудеться дня 23. липня перед карною палатою окружного суду в Катовицях. Покликано 6 прокураторських свідків і трьох знавців. Боронитимуть Уліца пос. д-р Ліберман і з Катовиць д-р Бай

„Великий Борислав".

II

Вище виведено, чому при теперішніх обставинах творення „великого" Борислава є правно недопустиме; але чи є воно, поза правними перешкодами, хоч би *доцільне*? Чи принесе, або може принести яку користь прилученим громадам, або цілости злучених громад? — На це питання дало вже відповідь само населення, яке на численних вічах, нарадах, протестах заявилося рішуче *проти* прилучення до Борислава.

Вже вище вказано на інший господарський характер Борислава і сусідніх громад; ясно, що прилучення до одної громади громад з протилежними господарськими інтересами не є доцільне. Але і з інших причин громади є проти злуки з Бориславом.

Борислав покриває всі свої громадські видатки з самоврядних податків і оплат, бо власного майна і доходів з цього майна не має. Натомість всі інші сусідні громади мають значний власний нерухомий маєток, з якого доходи йдуть на покриття громадських видатків, так, що населення не є перетяжене самоврядними додатками. Кожна з тих громад є краще загосподарована від Борислава.

Громада Мразниця має напр. із своїх уділів брутто з копалень, положених на громадських теренах, около 1 міліон річного доходу, що очевидно для громади розмірно невеликої є дуже богато. І ось тут саме криється тайна цілої тої історії: *Суть цілого пляну утворення великого Борислава є прилучити богатші громади, щоби відтак з доходів їх майна відреперувати Борислав.* Отже річ іде про великий „гарач", спеціяльно від Мразниці!

Очевидно, кожна дотична громада має право і мусить боронитися проти забрання їм громадського майна під видом прилучення. Громадське майно має служити цілям не лише одного покоління, але також поколінням будучим. А коли це майно зужиється тепер на різні інвестиції у Бориславі, то що останеться наслідникам теперішнього населення прилучених громад.

Дальше, не можна лучити долі громад з долею такого міста, як Борислав, що не має тривких умов свого розвитку. Борислав завдячує свій розвій виключно *нафтовому копальняному промислові* і з хвилиною упадку продукції ропи впаде і його значіння. Кожному відомо, що продукція ропи в нафтовому басейні сильно зменшилася, спеціяльно сильно впала вона в Тустановичах і Бориславі. Вертничий рух пересувається в інші осередки, а Борислав чекає така сама будучність, яку тепер має громада Східниця, що була колись осередком нафтового руху, а нині є звичайним гірським селом. Тому не є доцільно робити великі інвестиції в Бориславі, затягати на це позички та зужиvати майно прилучених громад на пропащі цілі.

Як відноситься населення до утворення великого Борислава, а зокрема українське населення?

Вже з повищих уваг ясно, що відношення це негативне. Українське населення творить переважну частину населення Мразниці, Тустанович, Губич і Бані Котівської, населення це є автохтонне і майже виключно селянське. Тому господарські інтереси наказують йому противитися прилученню тих громад до Борислава. Але подібні господарські інтереси має і неукраїнське населення, яке постійно в тих громадах живе і тому і воно проти прилучення протестує. За прилученням і за утворенням великого Борислава є лише напливові елементи, люди, які не є нічим тривко звязані з громадами, в яких тепер хвилево мешкають, а яких приніс туди нафтовий промисл і які відпливуть з хвилею упадку цього промислу. На жаль, ті люди зискали тепер впливи в урядах громад і мають плечі у санаційних та уґодових чинників.

На вічах, які відбулися у справі великого Борислава в Тустановичах і в Мразниці (2 рази), в Губичах все місцеве населення без ріжниці національности протестувало проти прилучення до Борислава, зложило письменні протести в громаді і в старостві, а крім цього численна (в числі около 300 людей) делеґація протестувала в старостві в Дрогобичі. З кінцем квітня 1929 виїхала до Варшави окрема делеґація від всіх чотирьох заінтересованих громад, в склад якої входили і поляки, і в компетентних міністерствах виясняла, чому населення є проти прилучення та предложила вичерпуючі меморіяли в цій справі.

Директор департаменту самоврядування в мін. вн. справ Стпіцецький запевнив делеґацію, що справа ще не є вирішена в користь великого Борислава і що він сам ще не має виробленого погляду в цій справі, а при розгляді справи буде кермуватися добром і волею населення. Міністр публ. робіт Мораческий заявив виразні, що в

приклонником великого Борислава, але при теперішній виборчій громадській ординації, при якій Борислав міг би змайоризувати населення прилучених громад, перевести злуки не дасться; треба законно загарантувати поодиноким громадам відповідну скількість радних у будучій міській раді великого Борислава.

Дня 2. мая 1929 р. була делеґація у львівського воєводи Ґолуховського. Також населення міста Дрогобича без ріжниці національности протестує проти утворення великого Борислава, бо очевидно пересунення адміністраційного і торговельного осередку Борислава відібється некорисно на Дрогобичі. Від імени міської ради в Дрогобичі їздила до Варшави спеціяльна делеґація, яка була принята на авдієнції також президентом Мосціцьким, якому вручила обширний і вичерпуючий меморіял проти т. зв. великого Борислава. Цей меморіял був видрукований в цілости в журналі „Саможонд мейскі", орґан звйонзку мяст польскіх, зшиток за травень 1929.

Як поставилися управи поодиноких громад до справи великого Борислава?

На жаль, становище самоврядних і урядових чинників не відповідає волі населення. Як вже вище сказано, виборні громадські ради є лише в Бориславі, Тустановичах і Бані Котівській, а в Губичах і Мразниці правлять комісарі. Громадська рада в Бані Котівській заявилась одноголосно проти прилучення. Громадська рада в Тустановичах кілька разів відкладала своє рішення в тій справі, аж остаточно при відповідному натиску удалося санаційним колам позискати польських і жидівських радних за прилученням, так, що самі українські радні не могли спинити ухвали про прилучення і зложили лише свій протест. В Мразниці 4 членів прибічної ради, які походять з місцевого населення, голосувало проти прилучення, 4 членів з наплинового населення за прилученням, рішив комісар (урядник в нафтовому промислі) в користь прилучення. В Губичах не було більшости у прибічній раді для прилучення, тому кілька разів зміняно членів тої ради так довго, аж вкінці знайшлась більшість до ухвали про прилучення. Очевидно, що ухвал прибічних рад у таких обставинах не можуть вважати висловом волі населення.

В останніх часах зачувати, що уряд хоче якнайшвидше перевести вибори в Мразниці і Губичах, щоби виборна рада могла видати ухвалу про прилучення.

Справа досіль не є вирішена, лише творить предмет розгляду в ріжних міністерствах.

Липень 1929 р.

Пос. д-р І. Блажкевич.

На організаційному фронті.

СОКАЛЬЩИНА.

Небавком по великім повітовім вічу в Сокалі відбув посол Володимир Кохан напротязі травня ц. р. цілу низку районових орґанізаційних віч і нарад у Сокальщині. Посол Кохан обїхав громади: Шмитків, Бояничі, Мошків, Гатовичі, Себечів, Савчин, Лешків, Боратин, Тартаків-місто, Тартаків-село, Тартаковець, Розджалів, Первятичі, Спасів, Сілець, Пархач, Стенятин, Барані Перетоки Скоморохи, Свитазів, Варяж (місто і село), Лубів, Корків, Сулимів, Костятин, Гільче, Яструбичі, Поздимир, Радванці, Корчин, Волсвин, Тишиця і Гоголів.

ЛЮБАЧІВЩИНА.

Дня 3. червня ц. р. відбулося численне повітове віче УНДО в Любачеві. Звіт з діяльности Української Парляментарної Репрезентації та реферат на орґанізаційні теми виголосив посол Володимир Кохан.

ЧЕСАНІВЩИНА.

Дня 4. червня ц. р. відбулося велике районове віче для судової чесанівської округи в Чесанові, на якому звіт з діяльности УПР склав посол Іван Ліщинський, а орґанізаційний реферат виголосив посол Володимир Кохан. На другий день мало відбутися районове віче в Олешичах, одначе його з причини зливного дощу відложено на пізніше.

УГНІВЩИНА.

Заходами окружного Народнього Комітету Угнівщини відбулося дня 6-го травня ц. р. велике прилюдне віче, на якому реферував посол Володимир Кохан. Як всюди, так і тут віче покінчилося ухваленням повного довіря УПР за дотеперішню діяльність.

РАВЩИНА.

Дня 13-го червня ц. р. відбулося заходами Повітового Народнього Комітету Равщини велике районове віче в Камянці Лісній. Реферував на ньому посол Володимир Кохан. Це віче було цікаве тим, що в ньому взяли участь групки сельробівців і „русских", і хоча посол Кохан напятнував у своїй промові руїнницьку роботу цих протиукраїнських угрупувань, з їх сторони не впав ані один голос протесту, що більше: є надія, що блудні сини навернуться та станутъ до праці в рядах свідомих наших людей. Віче покінчилося ухваленням повного довіря для УПР.

„Сільський Господар".

I.

Характер нового проекту діяльности. — Чужі і свої противники. — „Реґіональні Господарські Комітети" і „Малопольське Т-во Рольніче". — Потреба участи в громадському самоврядуванні. — позитивні й неґативні відгуки.

Праця Т-ва „Сільський Господар" у першому півроці 1929 р. була продовженням праці, яку провід „Сільського Господаря" намітив ще в попередньому році, і яку протягом минулого року послідовно реалізовано. Цю працю оперто рівночасно на новому проекті діяльности, який затверджено разом з бюджетом на рік 1929 Загальними Зборами Товариства, які відбулися дня 1. березня 1929. Проект праці Товариства виготовлено згідно з вимогами західно-українського села і тому цей проект і бюджет поставлено відповідно широко. Передбачено теж, що по всій імовірности годі буде перевести працю у повному обємі, а то тому, що можуть завести деякі надії на матеріяльну поміч Т-ву збоку села, або можуть зайти зовні перешкоди, яких годі було тоді передбачити. Вся праця, яка пішла по наміченому пляні, була звернена більше на внутрішнє скріплення усіх звен орґанізаційної сітки „Сільського Господаря", ніж на її поширення і тим самим пояснюється, що за останній піврік зросла не тільки сітка нашої орґанізації, але також, що наша орґанізація набрала поваги і значіння у нашому господрському житті, як дійсно активний чинник на наших землях по цей бік Збруча.

Розвиток орґанізації „Сільського Господаря" натрапляв теж і на перепони зовнішнього і внутрішнього характеру. Перепони зовнішнього характеру були: 1) конкуренційна і упривілеєна праця чужих господарських орґанізацій і 2) наслідком розпорядків влади перехід хліборобського життя під посередній або безпосередній вплив державної влади чи самоврядування. В першому випадку ми мусіли зводити затяжну боротьбу у богатьох повітах, в другому — мусіли за всяку ціну утвердити наше добре право до участи у праці самоврядування чи його заступчих орґанів, памятаючи, що зближається до нас час, коли все наше орґанізоване хліборобське життя перейде під впливи *хліборобського самоврядування* у формі Рільничих Палат. Колиб ми не затвердили за собою нашого права участи в теперішньому територіяльному самоврядуванню, то зовсім зрозуміло, що ми найшлися би теж поза скобками будучого хліборобського самоврядування, а тоді не булоб — не кажім вже співучасника, але навіть контрольора нашої сторони у таких важливих для нашого хлібороба установах.

Ці дві справи — праця чужих хліборобських орґанізацій та віднова хліборобської праці самоврядування — вяжуться тісно разом. На основі розпорядку міністерства внутрішніх справ з дня 14. серпня 1928 р., яким подано загальні напрямні орґанізації сільсько-господарської праці самоврядуваня, вийшла інструкція міністерства хліборобства з дня 21. січня 1929, якою означено докладно безпосередню і посередню працю територіяльного самоврядування у сільсько-господарській ділянці. На практиці мала виглядати праця самоврядування в той спосіб, що величезну частину суспільно-аґрономічної роботи мали переняти *добровільні сільсько-господарські товариства*. Однак тутже зазначено, що це торкається лише тих товариств, які будуть працювати по певному зразку (пляновi), що його перевірить Повітова і Воєвідська Рільні Комісії. Колиб ні одно товариство не предложило своїх плянів праці, то приймається плян праці *Реґіональних Господарських Комітетів*, які є *політично-господарськими орґанізаціями Безпартійного Бльоку*. Маємо інформації, що у величезній більшості повітів не принято проектів Реґіональних Комітетів, бо „Малопольске Товажиство Рольніче", яке на основі пакту про обєднання всіх польських хліборобських орґанізацій, стало монополістом суспільної аґрономії на наших землях, уважало за доцільне предложити в повітах і в воєвідствах свої власні проекти праці. Ці проекти виготовлено здебільша таки урядовцями самоврядування, яких, як інструкторів „Малопольского Т-ва Рольнічого", воно оплачує. В цей спосіб найшлися ми в такому положенні, що або: 1) могли не брати ніякої участи в приготовлюванні отсих пятилітніх плянів у наших повітах, та відкликати наших представників з Рільничих Повітових Комісій, або 2) добиватися того, щоби якраз принято наші проекти праці, та щоби ми входили до Повітових Рільних Комісій принайменше як контрольори того, що для справ наших хліборобів на нашій землі мають переводитися. Президія і Виділ „Сільського Господаря" станули на становищі, що нам слід взяти участь у всьому самоврядуванню, себто громадському, повітовому, а дальше й воєвідському з тим, що наша орґанізація, як орґанізація хліборобів, має боронити там їх прав та дбати про те, щоби гроші самоврядування, які виплачує наше селянство йшли виключно на його користь. Одночасно ми мусіли вести також акцію, щоби наших представників у Рільних Комісіях і нашу працю, як хліборобської орґанізації, уважали принайменше рівновартними з „Малопольским Товажиством Рольнічим". Таким робом ми перші поставили у всю ширину домагання наших господарських прав в самоврядуванні, а тим самим наша орґанізація перша практично поставила справу *оборони хліборобських інтересів*, не вічами і не обіцянками в сторону наших селян, *але реальним домаганням і послідовною працею* для опанування цих господарських установ в самоврядуванню, які мають вплив на хід господарських справ і господарської політики села й повіту.

Очевидно, що ми мусіли стрінутися з закидами тих, яких обовязком було зробити цю практичну роботу, згідно з їхніми обіцянками, які вони робили нашим селянам. Це ті певні політичні групи, які своїм безділлям на полі реального заступництва селянських інтересів перестають бути представниками наших хліборобів на ділі, а є ними тільки на словах, — а відтіль походить завість, що саме хто інший зробив роботу, якої вони не тільки не хочуть, але й не в силі зробити.

Торкається це „хліборобської" партії „соціялістів-радикалів", які з праці „Сільського Господаря" сильно невдоволені.

Натомісць шлях „Сільського Господаря" в цій справі найшов не тільки зрозуміння, але повну піддержку у нашій кооперації й у своїх філіяльних орґанізаціях. Краєва нарада централь, філій „Сільського Господаря" та Повітових Союзів Кооператив, що відбулася дня 6. червня ц. р. винесла між іншим рішення: „Т-во „Сільський Господар" і кооперація поведуть на місцях рішучу акцію за опануванням господарських агенд самоврядування по громадах і повітах". Це й було закріпленням рішень Виділу і Президії „Сільського Господаря" у цій справі, яка через повне незрозуміння примітивних метод праці суспільної аґрономії, найшла відгомін у „Громадському Голосі", який хотів зробити собі партійно-політичний капітал.

Наша праця в цьому напрямі, не вважаючи на перепони, поступає наперед, і вже в дні 26 червня ц. р. відбудеться перший *воєвідський зїзд філій „Сільського Господаря" зі станиславівського воєвідства*, на якому западуть рішення щодо дальшої акції за *опанування господарських агенд самоврядування нашими орґанізаціями на тому терені*. Для чужих господарських товариств, з якими тепер змагаємося за впливи в самоврядуванні, булоб, очевидно, найкраще, колиб нас при їх праці в самоврядних орґанах не було. Нас не хотять там добровільно допускати, однак обовязком нашим видержати вгорі зазначену нашу лінію до кінця.

Інж. Е. Храплива́й.

ПРОСИМО НЕ ЗАБУВАТИ

при зміні адреси, конче подавати і попередну адресу.

1—в

НОВИНКИ

— Відібрання дебіту українській закордонній пресі і видавництвам. Міністерство внутр. справ у Варшаві відібрало в останньому часі почтовий дебіт таким українським часописам, брошурам і книжкам: 1) брошурі під заг. „Державна нація", 2) „Гуцульському куріневі" Олеся Бабія, виданому в Празі, 3) орґанові Проводу Українських Націоналістів у Празі „Розбудова Нації", 4) видаваному в Парижі у французькій мові журналові **L' Ucraine Nouvelle"** 5) видаваному у Вінніпеґу (Канада) „Світ Молоді", видаваним у Харкові 6) Новій Генерації", 7) „Гартові" і 8) „Робітничій Освіті", 9) видаваному в Мелітополі журналові „Радянський Степ", 10) видаваному в Ужгороді журналові „Робітнича Селянська Правда" і 11) виданій у Відні брошурі під заг. „Великі Роковини України". — **ж.**

— Конфіската статистики. Вчора сконфіскувало Ґродське Староство у Львові в [illegible] Союза Українських Кооператив 70 прим. статистики, виданої 1928 р. в Жовкві п. з. „Західно-українська кооперація в 1927 р.".

— Відгомін свята поляглих на Лисоні. Від о. Гр. Качали, пароха в Лісниках, дістаємо лист, в якому він повідомляє, що вістка, подана в „Ділі" ч. 140 про його виїзд із села, щоб не взяти участи в поминках на горі Лисоні, невірна і не вяжеться з правдою. Він мусів виїхати [illegible] у важних родинних справах, одначе вже на кілька днів наперед, як голова читальні і парох зарядив усе, що слід, аби населення Лісник взяло громадну участь у панахиді на Лисоні і зложило на могилі вінки.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Тяжкий день.

Ніколи не був я ще в такім важкім положенні, як нині. Головний редактор виїхав на відпустку, а заступає його спроваджений з Варшави „спец". Відома річ, що нова мітла спочатку дуже сильно мете і робить великий вітер... Новий мій шеф вийшов нині зі своєї кімнати і сказав:

— Я потребую сьогодня малого фейлетону. Думаю... і т. д.

Після того двері від „святая святих" замкнулися, так, що я не було часу на відповідь чи евентуальний викрут.

Рішучо, з давним редактором було ліпше. Коли я вимагав малого фейлетону, то все в формі запиту, чи легенького докору, а ніколи в формі категоричної вимоги.

Давний редактор бувало і питає:

— Чи ви дасьте може нині малий фейлетон?

Або злегенька:

— Можеб ви вже раз дали який фейлетончик!

Коли я казав, що не маю теми, настрою чи т. п. охоти, лишав мене в спокою і ждав до другого дня.

А тепер категорично:

— Я потребую... і т. д.

Нічого не вдію. Обібрався грибом, треба лізти в борщ.

Сів я за столик, скурив кілька папіросок, розпитав усіх членів редакції про здоровля їх і їхніх родин, сам розповів дещо, а теми до фейлетону як не було так нема. Звідкіляж її взяти? З повітря падає дощ, зараза, кримінал, але тема не впаде.

Нема ради. Треба заглянути до записок, може в них занотована яка тема.

Справді є. Під датою 29. III. 1929. стоїть: „Кацапи" і знак оклику.

Пригадую собі. „Русскій Голос" похвалив мене раз, що „даже" і я не можу стерпіти нової української мови. Я занотував собі, що маю кілька слів відповісти маститим недiлимцям, але якось не зібрався. Писатиж тепер про них?! Ні! Занадто цікава і примаанчива тема, забогато матеріялу, щоб можна було зіпсувати її раз на все, обговоривши недокладно і без належної уваги.

Після „кацапів" іде така записка: „95 проц жінок хотілоб уродитися мущинами. Те саме і з українцями".

Теж добра тема. Щодо жінок легко булоб написати. Щодо українців дуже важко. Просто не випадає, про це згадувати, що 95 проц. земляків каже собі: „Волів би Ботокудом бути!"

Ні, і про це не буду писати.

Третя записка має одно слово: „учителі".

Ой! Темаж то тема! Зачіпило мене „Учительське Слово", себто не так воно, як якийсь *кретинімний* дописувач. Мушу відповісти, хоч би мав наразитися на викляття з усіх приватних і державних народніх шкіл. Але цією темою думаю розпочати повакаційний сезон. Школа змарнувати таку перлину на звичайний будень.

Сів я і зажурився. Записки скінчилися, а теми таки не знайшов. Одинока дошка ратунку — проща наших богомольців до Риму, але пиши про неї, коли навіть не знаєш хто іде і з ким вертає!

Тяжкий день. Нераз, то аж дивувалися люди: ще добре не сів, а вже фейлетон готовий (особливо, коли був написаний дома!).

Наш новий шеф, видно людина не зовсім без серця. Глянув на мене, похитав сумно головою і каже:

— Я дав би тобі тему, але...

— Давай! — скрикнув на радощах. — Бачиш прію вже від години надаремно.

— Пиши про 10 літ Версайського договору.

Видно моя міна мусіла бути не надзвичайна, бо зараз додав:

— Але, правда, ти не читаєш часописів! — і махнув рукою.

Що я не дуже вичитую часописну політику — це правда, але прилюдне ствердження цього, образило мене.

— Що я не читаю, то ще не дивота, але я знаю послів, які не читають одинокого нашого щоденника!

Редактор трохи жахнувся, потім подумав, врешті знову махнув рукою — і пішов: Може дійсно є такий посол?! А я рішився нині не писати.

Просто: тяжкий день!

Галактіон Чіпка.

— Пропав американець. Олекса Чабан із Малашовець (пов. Тернопіль) повідомив поліцію, що його 30-літній син Михайло, який 23. червня вернув із Америки, а 25-го поїхав до Львова за клунками, що їх оставив був у готелі, не вернув досі.

— Шаранча на Корсиці. Шаранча навістила південну рівнину Корсики і знищила страшно пасовища, оливні гаї, виноградники, засіви и городи. Шкоди величезні.

— Прогулька американських міліонерів до СРСР. „Курєр Червони" повідомляє, будьто би 150 американських мультиміліонерів під проводом Вандербільдта молодшого вибирається незабаром до СРСР через Ригу. В поворотній дорозі міліонери вступлять до Варшави.

— Вперше поза Ватиканом. З ватиканських кол зачувати, що папа 25. липня ц. р. вперше проводитиме святочній процесії Найсв. Тайн. Процесія окружить площу св. Петра, потім папа відправить богослуження при польовім престолі біля входу до базиліки й опісля поведе процесію. Буде це перший вихід папи поза межі Ватикану, але не поза кордони ватиканської держави, бо згідно з лятеранським договором площа св. Петра належить до „Чітта Ватікана". Є чутки, що папа рішився провести цьогорічні ферії в Кастельґандольфо, куди виїде з Ватикану в серпні. Закуплену італійським урядом вілю Барберіні віддадуть папі згідно з лятеранським договором вже тепер, а відновлять її щойно в осени.

— Зміни в Ватикані. Папа Пій X. доручив вибудувати з внутрішнього подвіря Бельведеру тунель, що вестиме безпосередньо до ватиканських огородів і цим укоротить у значній мірі дорогу до музеїв, де є книгозбірні та ґалерії образів. 9-го червня папа Пій XI. вибрався вперше на свій звичайний прохід до ватиканських городів не в авті через тунель, а пішки, перейшовши через вулицю, що відтепер належить безсумніву до Ватикану. У найближчім часі викінчать новий вхід до папських музеїв з площі Рісорджіменто, який буде значно вигідніший для тих, що хотять оглядати музей. Старий доступ буде для посторонних зачинений.

— Зоперований Анунціо. Анунціо, що тепер живе у своїй віллі над Гардським озером, захорів на запалення сліпої кишки. Оперували його два дні. Підчас операції Анунціо уложив якусь поезію та деклямував її операторові проф. Марієві Донатті. Італійські часописи принесли великі статті про Анунцієву операцію. Муссоліні телеграфічно зложив йому побажання з нагоди щасливого висліду операції та зажадав, щоби його тричі денно повідомляли про стан здоровля поета.

—Американська ідея. Тому, що з Канади до Спол. Держав іде далі жива контрабанда алькоголю, оборонці прогібіції придумали простий спосіб: вони поставлять у парляменті внесок, щоби на кордоні держави провести кільчастий дріт на два метри заввишки. На просторі 5000 км. такий дріт коштував би 10 міл. дол. Дріт мусів би бути такий густий, щоби й пляшка через нього не влізла. На випадок війни з Канадою був би вже готовий боевий фронт!

— Анґлійські письменники і король. З нагоди видужання англ. короля чільні англійські письменники склались на окремий збірник. Почин до його видання дав Редіярд Кіплінг, що написав святочну оду „Похід слави", під яку підложив музику Едвард Ельґар. Цей збірник буде називатись „Книгою короля" і вийде цими днями, а дохід з нього призначений на допомоговий лікувальний фонд ім. Едварда VII. У збірнику беруть участь Джон Ґельсуерті, Джемс Баррі, Конан Дойль і великий соціяліст Бернард Шов.

— Його часопис. У Вашингтоні виходить денник друкований спеціяльно для президента Гувера. Він складається зі статтей передрукованих з усієї американської преси всіх напрямків, щоби освітлити якнайточніше внутрішнє життя держави в усіх його проявах. Гувер читає його щодня перед сніданком, заки пічне працювати. Цей денник, заснований Вільсоном, виходить офіціяльно лише в однім примірнику і є бібліографічною рідкістю. Називають його „жовтим", тому, що його друкують на ясно жовтім папері, щоби не томив зору. Цікаво, що ідея придумана Вільсоном удержалася досі. Звичайно керманичі держави мають секретарів, які зачеркують в усіх часописах те, що є найцікавіше і інформують їх коротко про щоденні новини.

— Тому 100 літ. Пригадують, що філядельфійська газета „Демократік Пресс" у виданні з 11. травня 1829, писала так: „В четвер у 7-ій годині вечір дзвін Стейтового Дому задзвонив на тривогу з причини вогню на заході. Ми переконались, що це був вогонь від вітріолю С. Ведерілля над рікою Скулкілл. Дах почав горіти наслідком великого горяча в комині. Його небавком вгасили. Шкоду обчисляють на 1.000 дол. На жаль, будинок не був заасекурований. Вогонь налякав богато власників цінних будинків на захід від Брод стріт, тому, що вони не мають сикавки. Мешканці і власники реальностей скликують віче на 18. червня точно в 8-ій год. вечір у готелі Болівар, щоб нарадитись, як постаратись за сикавку для „Вест Філядельфії". Тому 100 літ Філядельфія не мала чим гасити вогню!

Конфлікт між ЧСР. і Мадярщиною.

Рада міністрів у справі чесько-мадярського конфлікту.

Мадярська залізнича влада зажадала дипльоматичним шляхом, щоби негайно привернено залізничий рух через ст. Неметі, бо інакше здержить по мадярському боці рух на інших прикордонних стаціях. На четвер скликали чсл. раду міністрів у звязи з подією в Гідаш Неметі. Мін. Бенеш перервав відпустку, щоби взяти участь у цій нараді. Дипльоматична інтервенція ЧСР. залежатиме від відповіди, яку дасть мадярський уряд на інтервенцію чсл. посла в Будапешті. „Ческе Сльово" повідомляє, що коли мадярська влада не випустить на волю і не видасть Чехословаччині касієра Пеху, чсл. уряд прикаже замкнути весь залізничий рух до Мадярщини та поробить дальші енергійні заходи.

—o—

Чічерін послом СРСР. у Льондоні.

СРСР порозумівається неофіціяльно з анґлійським урядом у справі кандидатури Чічеріна на становище більшовицького посла в Льондоні. Англійський уряд мабуть не робить труднощів у справі кандидатури. Проти кандидатури Чічеріна є лише Літвінов.

Поляки з СРСР. на зїзді в Варшаві.

„Ізвестія" і „Правда" повідомляють, що у Києві приїхав голова комітету поляків із СРСР Бол. Пшибишевський, Домбаль і Бр. Ясенський (виселений недавно з Парижа письменник). Вони були на зїзді польських делегатів із СРСР., який отворено в Харкові 2. липня. Пшибишевський твердить у згаданих часописах, що у Варшаву приїде 14 делегатів на зїзд закордонних поляків.

Марш. Пілсудський непоїде в Румунію.

„Ґазета Варшавска" повідомляє, що ц. р. марш. Пілсудський проведе відпустку в Свйонтніках біля Вильна.

Зі спортового життя.

Борислав: Ропник-Стшелец 7:3 (4:1).

Реванжові змагання між цими дружинами відбулися 30. червня в Бориславі і скінчились повною побідою Ропника над значно сильнішим противником. Зазначується, що перші змагання цих дружин скінчилися програною Ропника у відношенні 1:4. Сам вислід останніх змагань вказує на те, що амбітна гра може бути увінчана успіхом.

Лігові змагання.

Табеля мистецтв Ліги зміняє своє обличчя мало не кожної неділі. Під цю пору на чоло табелі висунулася познанська Варта, що на 12 зіграних змагань здобула 16 пунктів. За нею йдуть: Висла (11 зм., 15 п.), ЛКС (11, 11), Чорні (9, 11), Краковія (11, 11), Ґарбарня (11, 11), Рух (9, 10), Леґія (11, 9), І. Ф. Ц. (10, 9), Варшавянка (9, 8), Туристи (10, 8). На сірому кінці табелі опинилися: львівська Погонь (10, 7) і варшавська Польнія (10, 5). Претендентами до титулу мистця Ліги (отже й мистця Польщі) можна вважати перших 7 клюбів, при чому львівські Чорні і краківська Висла є в найкращій позиції, бо мають досі тільки по 7 страчених пунктів.

А-кляса львівської округи.

Змагання за мистецтво А-кляси львівської округи добігають кінця. В одній групі стоїть на першому місці перемиська Польонія, в другій львівська Лехія й обі ці дружини будуть змагатися за титул мистця округи. При кінці табелі ситуація ще не зовсім ясна. Певне тільки одно, що львівський АЗС спадає до Б-кляси (група I.). В групі II. також доля стріне по всякій правдоподібности станиславівську жид. дружину Гаокаґ. Хто злетить до Б-кляси третій, нині важко передбачити. Положення України важке, але не безнадійне. Тому, що українська дружина тепер в доброї формі, можна сподіватися, що вона доложить усіх зусиль, аби вийти побідно зі змагань з Лехією (в неділю 7. ц. м.) і з Реверою (14. ц. м.), а що запевнилоб їй не тільки А-клясовість, але й висунулоб її на друге місце в II групі. Одначе якщо Україна програє одно з припадаючих на неї двох змагань за мистецтво, то мусітиме по всякій правдоподібности змагатись за вдержання в А-клясі з львівською Ґасмонеєю або львівською Ресовією.

Театри.

Великий Міський Театр:

Четвер, 4-го липня н. р. год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo": „Чи Анна — панна? (Премієра).

Пятниця, 5-го липня, год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo": „Чи Анна — панна?"

Субота, 6-го липня, год. 8·15 веч. виступ театру „Qui pro quo": „Чи Анна — панна?"

Малий Театр:

Четвер, 4-го липня н. р. год. 7·30 веч. „Ловець тіней". Виступ А. Венгерка і Любенської.

Пятниця, 5-го липня, год. 7·30 веч. „Ловець тіней". Виступ А. Венгерка і Любенської.

Субота, 6-го липня, год. 7·30 веч. „Ловець тіней". Виступ А. Венгерка і Любенської.

Кіна.

„Аполльо": „Три пристрасти".

Кольосеум: Можна збожеволіти. Три суперники.

„Лев": Ґарсонки і хмародери.

„Люна": „Китайська папуга", Шерльок Гольмс.

Марусенька: Яннінґс у фільмі: Портієр готелю „Атлантік".

„Оаза": „Альона", дочка моря.

Пан: Невільники моря.

„Палас": Герої моря.

„Пасаж": Карколомна погоня. Пат і Паташон на власнім світті. Ґомонтів тиждень.

„Утіха": Золота лелія. (Біллі Дов.)

„Химера": При звуках танго.

„Фатаморгана" Божеська жінка (Ґрета Ґарбо).

Програма радіо.

Пятниця 5-го.

Берлін (418). 17·00—18·30 Популярний концерт капелі Розе. 20·00 Трансмісія зі Штутгарту. 20·30 Вечірня програма.

Париж (1725). 19·35 Авдиція Пате. 21·35 Концерт.

Льондон (356,3). 17·15 Музика з готелю „Майфер". 20·45 Концерт октету „Вестмінстер Сінґерс". 24·00 Авдиція Несподіванка.

Відень (516,3). 17·30 Концерт Тамара Янкова. 20·00 Веселий вечір (пісні й рецитації).

Штутгарт (360) 20·30 „Життя дитини". — музика і рецитації.

Мюнхен (533). 21·45 Камеральний концерт радіоквартету.

Франкфурт (390). 20·25 „Огнена проба", опера в 5 актах Вебера.

Рим (441). 17·30—18·30 Пополудневий концерт.

Міляно (501). 17·30—18·30 Джесбенд. 20·30 Симфонічний концерт.

Будапешт (550) 19·30 Пісні Куруца. Військова орхестра. 22·00 Концерт циганської капелі Лякатош.

Москва (1481). 19·30 Легка музика. 22·55 Кремлівські куранти. (825). 19·00 Літературна пятниця.

Харків (1304). 19·30 Етнографічний концерт.

Прага (487). 19·00 Концерт Соколів з Пільзна.

Варшава (1411,7). 18·00 Концерт кінематогр. орхестри „Касіно". 20·30 Симфонічний концерт із Швайцарської Долини.

Краків (312,8). 20·30 Вечірний концерт.

Познань (334'8). 18·00—18·55 Пополудневий концерт.

Копенгаґа (281). 20·00 Ратушеві дзвони. Данські пісні.

Субота 6-го.

Берлін (418). 17·00 — 18·30 Концерт військової орхестри. 20·00 Звукові фільми.

Париж (1725). 13·30 Симфонічний концерт. 21·15 Радіоконцерт.

Льондон (356,3). 17·45 Органовий рецітал. 20·45 Популярний концерт. 22·35 Трансмісія з „Палас-театру".

Відень (516,3). 18·40 Концерт ... „Адіє Мімі", оперета Бенацкого.

Прага (487). 20·00 Гуситські ...

Штутгарт (360). 22·00 Трансмісія з театру: „Орфей у пеклі" Офенбаха.

Мюнхен (533). Концерти ... Макса Баєра.

Франкфурт (390). 16·35—18·05 Концерт радіоорхестри.

Рим (441) 21·00—23·10 Концерт військової орхестри.

Міляно (501). 17·00—17·45 Пополудневий концерт.

Будапешт (550). 18·30 Концерт Симфонічної Орхестри. 19·45 „Циган", ... песа.

Москва (1481). 20·00 Народний концерт. 22·55 Кремлівські куранти.

Харків (1304). 17·00 Камерний концерт. 19·30 Вечірний концерт.

Варшава (1411,7). 18·00 Богослуження з Острої Брами у Вильні. 20·30 Популярний концерт.

Познань (334,8) 19·20 - 19·45 Вечірня авдиція.

Копенгаґа (281). 21·30 Вечірня музика. 4·00 Ратушеві дзвони.

ОГОЛОШЕННЯ

Urząd Prokuratorski w Warszawie podaje do wiadomości, iż Mieczysław Rettinger, syn Zygmunta i Jadwigi, lat 38, zamieszk. w Warszawie ul. Flory Nr. 1., wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dn. 1 grudnia 1928 r. został skazany z art. 533 K.K. na 2 miesiące więzienia, na zapłacenie 10 zł. opłat sąd. i 2 zł. kosztów sądowych, oraz ogłoszenie treści sentencji wyroku na koszt skazanego w „Expresie Porannym" i w „Dile", czasopiśmie ukraińskim. Na mocy amnestji z dn. 22.VI. 28 r. kara pozbawienia wolności została darowana. Sąd Apelacyjny w dniu 19 lutego 1929 r. wyrok powyższy zatwierdził, zasądzając od Rettingera za drugą instancję 5 zł. opłat sądowych. Prokurator w/z. Sekretarz.

В скорі появиться з друку „Служебник" часть І. Книга зіставлена осібною комісією під предс. Вс. Пр. Митрополита строго по старославянській формі, буде зложена з трех частей. Часть І. якої друк вже кінчиться, буде обнимати 1) чин вечерні, 2) чин утрені і воскресна утреня, 3) литургія св. Іоана Золотоустого, 4) служби ріжних намірів, 5) литургія св. Василія Великого, 6) литургія Преждеосвященних дарів, 7) місяцеслов для Іереів, 8) колінопреклоненія молитви на Сошествіє св. Духа, 9) молитва на благословення Артоса, 10) молитва на роздробленіє Артоса, 11) молитва над Коливом, 12) молитва на благословення ваїй, 13) Ектенія на Воздвиженіє Честного Хреста, 14) чин ювилея, 15) молитва св. Амвросія і Славословіє, 16) поучення. Часть ІІ. проче литургикона (в други). Часть ІІІ. Евангеліє (Апракос) по зачалам, а воскресне Евангеліє напечатане в 4 литургічних мовах. 1—2

Часть І. печатана киноварією.

Львів дня 2. іюнія 1929. — Канцеларія Ставропігійського Інститута у Львові.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир. П. Карабіневича.

Сколє:
5.VII. Вій.
Синевідсько:
6.VII. Осінні маневри.
7.VII. Чесна Сузанна.
Стрий:
8.VII. Тітка Чарлі.
9.VII. Базар
10.VII. Чесна Сузанна.

На зимовий сезон театр остає стало в Тернополі, салі „Міщанського Братства".

Т-во „Зоря" в Ярославі уладжує в неділю 7. п. м. пополудні велику забаву з ріжнованітною програмою і фантовою льотерією у власному городі при вул. Подкінській. Дохід на будову власної домівки.

Подається до відома інтересованим, що подання о прийняття на перший рік студій Академії мед. вет. треба вносити до 0.IX. н. р. До подання треба долучити: 1) метрика, 2) свідоцтво зрілости, 3) посвідка відношення до війська, 4) curriculum vitae, 5) свідоцтво моральности, о скільки є рік перерви в студіях і 6) 50 гр. в значках на відповідь. Від 10—20.IX. буде іспит, який рішає о принятті, про речинець іспиту будуть петенти повідомлені. До іспиту треба: зоольоґію, хемію і фізику в ґімн. обсягу. Студії тревають 5 літ. Ближчих інформацій уділює підчас ферій О. Лех п. Добровляни, а від 1.IX. дижурний в домівці „Ватра" при вул. Супінського 21. — За Виділ Т-ва студ. вет. мед. „Ватра": І. Білоскурський голова, О. Лех секретар.

Парафіяне села Рівня почта Рожнітів, повіт Калуш складають щиру подяку свому землякови Ількови Бойкови в Канаді Toronto-Ont в Америці за щедрий дар для церкви в сум. 270 долярів, за що куплено дзвін. (Американські часописи проситься о передрук). 16 1-1

Кружок Рідної Школи в Стрию уладжує приготовний курс до вступних іспитів до І. ґімн. кл. Початок 15 липня н. р. Зголошуватися перед 15 липня в укр. семінарі (Укр. Бурса). 21 1—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БРИЛЯНТИ, також іншу біжутерію купує по високій ціні Домбровскі-Розважевскі, Львів (Готель Жоржа) Академічна 2. 1366 56—?

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6 175-?

АКАДЕМІК прийме лекції на час вакацій на провінції. Зголошення до „Діла" під „Наука". 12 2—2

НА рати **Матераци** 3 подушки 30 зол. Водосінна 75·—. Вклади дротяні 26·—. Канапки до розкладання гобелінові 55·—. Фотелики розкладані 45·—. Ґобелінові отомани 55·—. **Ліжка сіткові** 40·—. Вішала стоячі 25·—. Умивальки 5·—. Ліжко мосяжне 200·—. Дітоочі білі лякеровані 50·—. Фабрика ЗАКС, вул. Ліндого ч. 6. 2296 6—7

НОТАРІЯЛЬНИЙ копцел. референт спадковий, табулярист глядить посади. Листи слати до Адм. Діла „Нотар". 1 5

КАМЕНИЦЯ двоповерхова у Львові на продаж. Готівка 25.000 зол. — проче на сплату. Відомість у п. Яцко Шептицьких 38. 24 1-1

ВДОВА зі священичої родини середніх літ, працьовита, розуміється на сільськім господарстві і кухни, пошукує місця до заряду домом. Листи проситься слати на адресу: Стефанія Бороска Заболотці коло Бродів. 15 1—1

В ДОРІ 100 м. від залізничого двірця до винайму вілля з 16 умебльованими кімнатами. Винаймається також поодинокі покої. Зголошення на адресу: Василь Бахмат, Заріче п. Делятин. 18 1-4

ВІЛЬНЕ ДО ОБНЯТТЯ для інваліда УГА. місце управителя Дому Укр. Інвалідів у Львові з обовязком заряду дому і робітень та книговодства. Помешкання й повне удержання в Д. У. І. Платня після умови. Подання вносити до 20 липня н. р. на адресу: Українське Т-во Допомоги Інвалідам, Львів, вул. Руська 3/II. 26 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Конкурси.

Управа Бурси У. П. Т. ім. кард. Сембратовича Львів. вул. Хшановської ч. 9.

І) прийме питомців на р. 1929/30 на минулорічних умовах.

ІІ) Шукає за відповідною порукою інтеліґентного, економічного управителя від 1. вересня.

ІІІ. Шукає двох поважних академиків інструкторів, студентів фільозофії.

Зголошення в Управі Бурси.

22 1—1 Управа.

Подяка!

Прибиті важким горем ... смерти нашої жінки і матері Евгенії ... чуваємося до обовязку зложити ... ну подяку всім, що віддали ... прислугу покійній. Дякуємо О. ... за душевну поміч в хвилі смерти ... прощальне слово над домовиною ... ної. Всч. о. дек. Карповичеви, о. ... кови, о. Лисякови, о. Ґрабовскому ... похоронні відправи. Всім товаришкам і товаришам та знайомим покійної ... численно явились. Дякуємо п. ... ському за гарне прощальне слово ... гробом. Вкінци дякуємо місцевому ... ви та читальні Просвіта і всім ... що з слізми в очах відпровадили ... свою опікунку і дорадницю на ... вічного супочинку. — Ілля ... і Стефан Молодовці діти та родина. Камінка. Старе Село 3. VIII. 29. ... 1-

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.